

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور

(مرکز تهران)

پایان نامه اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته تربیت بدنی عمومی

عنوان پایان نامه:

شیوه های افزایش گرایش دانش آموزان به درس تربیت بدنی و ارتقای

کیفی ساعت درس تربیت بدنی در مدارس پسرانه راهنمایی استان

کهگیلویه و بویراحمد

استاد راهنما:

دکتر حسین پورسلطانی زرنندی

استاد مشاور:

دکتر ابوالفضل فراهانی

نگارش:

حمداله الیاسی

بهار ۱۳۸۹

فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَالَهُ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

خدا را یاد کنید که شما را به آنچه نمی دانستید، دانا گردانید.

«قرآن کریم ، آیه ۲۳۹، سوره مبارکه بقره»

تقدیم به:

تلاشگران سنگر علم و دانش

تقدیم به:

همسر مهربانم که با وجود مشکلات تمصیل و زندگی همیشه یار و یاورم بوده است .

تقدیم به:

دفتره تارا ، که وجودش به مفضل کوچک فانه ام گرمی و نشاط بخشیده .

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم که همواره مشوقم در راه تمصیل بوده اند.

«من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق»

تقدیر و تشکر:

سپاس بیکران عز و جل را که بدون کمک و یاری او این کار تحقیقی به پایان نمی رسید .

از رهنمودهای ارزنده ی علمی و کمکهای بی دریغ استاد ارجمند جناب آقای دکتر حسین پورسلطانی ((استاد راهنما)) که همواره در جهت تعالی و ترغیب اینجانب، کوشا بوده اند، از صمیم قلب سپاسگذاری می کنم .

از استاد محترم ، جناب آقای دکتر ابوالفضل فراهانی، به خاطر مشاوره و همکاریهای صادقانه و پیشنهادات ارزنده شان که راه را برای تهیه این پایان نامه هموارتر نموده اند، از صمیم قلب سپاسگذاری می کنم.

همچنین از استاد محترم جناب آقای دکتر حبیب هنری که به عنوان داور و ناظر، انتخاب شده اند تشکر می کنم.

چکیده:

هدف از اجرای این تحقیق شیوه های افزایش گرایش دانش آموزان به درس تربیت بدنی و ارتقای کیفی درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی پسرانه استان کهگیلویه و بویر احمد می باشد که ما این تحقیق را بر اساس پرسشنامه از دیدگاه سه گروه که شامل مدیران، معلمان و دانش آموزان بود؛ مورد ارزیابی قرار دادیم. روش تحقیق از نوع توصیفی- تحلیلی است که به شکل میدانی اجرا شده است. جامعه آماری این تحقیق که شامل ۶۰ نفر مدیر و ۴۲ نفر معلم تربیت بدنی و ۳۰۰۰ نفر دانش آموزان را شامل می شود که نمونه آماری به صورت تصادفی خوشه ای صورت گرفت و با نظرات استاد، تعداد نمونه دانش آموزان را به ۳۷۴ نفر افزایش دادیم. در این پژوهش برای گردآوری اطلاعات از سه پرسشنامه مخصوص دانش آموزان، معلمان تربیت بدنی و مدیران استفاده شده است. در ضمن اعتبار پرسشنامه ها به تائید اساتید رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی رسیده و سپس به منظور تعیین پایایی آن در یک تحقیق راهنما با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ ($\alpha = 0/05$). ضریب پایایی هر کدام از پرسشنامه ها، دانش آموزان ۰/۷۶ و مدیران ۰/۷۸ و معلمان تربیت بدنی ۰/۸۹ تعیین گردید. تجزیه و تحلیل اطلاعات لازم از نرم افزار کامپیوتری SPSS که شامل آزمون های: t مستقل، Anova، ضریب همبستگی پیرسون می باشد، استفاده شده است.

بعضی از نتایج مهم تحقیق عبارتند از:

- ۱- اکثر مدیران یعنی ۹۶/۷٪ بومی اند، و معادل ۸۸/۱٪ معلمان بومی و بقیه غیر بومی اند.
- ۲- بین سن و نظرات دانش آموزان مدارس راهنمایی استان کهگیلویه و بویر احمد در خصوص وضعیت کیفی اجرای درس تربیت بدنی در مدارس تفاوت معناداری وجود ندارد.

۳- بین نگرش فردی دانش آموزان بر حسب پایه تحصیلی در مدارس راهنمایی استان کهگیلویه و بویراحمد در خصوص میزان علاقمندی آنها به درس تربیت بدنی در مدارس تفاوت معناداری وجود ندارد .

۴- بین سن معلمان و نظرات آنها در باره اهمیت و جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس رابطه معناداری وجود ندارد .

۵- بین سن مدیران و نظرات آنها در باره اهمیت و جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی استان کهگیلویه و بویراحمد رابطه معناداری وجود ندارد .

۶- ۷۸/۴٪ از دانش آموزان دارای سکونت شهری و ۲۱/۶٪ در روستا زندگی می کنند .

واژه های کلیدی: تعریف تربیت بدنی، ورزش، مربی ورزش، مدیران مدارس، دوره راهنمایی پسرانه، ارزشیابی

درس تربیت بدنی، دانش آموز، درس تربیت بدنی، توسعه ورزش، وضعیت کیفی، اهمیت و جایگاه درس تربیت بدنی، روی آوری و گرایش دانش آموزان.

فصل اول (کلیات تحقیق)

عنوان.....	صفحه.....
• مقدمه	۱.....
• بیان مسئله.....	۲.....
• ضرورت و اهمیت تحقیق.....	۴.....
• اهداف تحقیق.....	۵.....
• فرضیه های تحقیق	۶.....
• محدودیت های تحقیق.....	۷.....
• تعریف واژه ها و اصطلاحات	۸.....

فصل دوم (ادبیات تحقیق)

• مقدمه	۱۱.....
• اهداف عمومی تربیت بدنی در وزارت آموزش و پرورش.....	۱۱.....
• تاریخچه تربیت بدنی مدارس	۱۲.....
• اهمیت وسایل و امکانات ورزشی	۱۴.....
• دوره راهنمایی	۱۵.....
• اهداف تربیت بدنی و ورزش	۱۶.....
• محیطی امن برای ورزشکاران.....	۱۸.....
• ورزش مدارس با توجه به جامعه فردا	۱۹.....
• روند فعلی تربیت بدنی و ورزش در مدارس	۲۰.....
• آنچه که یک مربی ورزش در مدارس می تواند برای دانش آموز فراهم کند	۲۰.....
• مرئیان تربیت بدنی و کمبود امکانات	۲۱.....

- اثرات مفید ورزش بر روی سلامتی دانش آموزان ۲۳
- فواید ورزش ۲۴
- پیشینه تحقیق ۲۵
- جمع بندی ۳۲

فصل سوم (روش شناسی)

- مقدمه ۳۴
- روش تحقیق ۳۴
- جامعه آماری ۳۴
- نمونه آماری و روشهای نمونه گیری ۳۵
- متغیرهای تحقیق ۳۵
- ابزار اندازه گیری ۳۶
- اعتبار و پایایی پرسشنامه ۳۶
- نحوه جمع آوری اطلاعات ۳۷
- روش های تجزیه و تحلیل داده های آماری ۳۷
-

فصل چهارم (تجزیه و تحلیل آماری داده ها)

- مقدمه ۳۹
- تجزیه و تحلیل داده ها ۳۹
- تحلیل استنباطی داده ها (آزمون فرضیه ها) ۱۱۸

فصل پنجم (بحث و نتیجه گیری)

- مقدمه ۱۲۸
- خلاصه تحقیق ۱۲۸

- نتایج تحقیق، ۱۲۹.....
- بحث و بررسی یافته های تحقیق ۱۳۴.....
- پیشنهادات برخاسته از تحقیق ۱۳۷.....
- پیشنهادهایی برای پژوهش و تحقیقات آینده (سایر محققین) ۱۳۸.....

پیوست ها

- پیوست شماره ۱..... ۱۴۱.....
- پیوست شماره (۲)..... ۱۴۴.....
- پیوست شماره (۳)..... ۱۴۷.....

منابع و ماخذ

- منابع فارسی..... ۱۵۰.....
- منابع انگلیسی..... ۱۵۳.....
- چکیده انگلیسی..... ۱۵۴.....

فهرست جداول

- جدول (۱-۴): توزیع پاسخگویان مدیر، معلم و دانش‌آموز بر حسب میانگین سنی..... ۳۹
- جدول (۲-۴): توزیع پاسخگویان مدیر بر حسب مدرک تحصیلی..... ۳۹
- جدول (۳-۴): توزیع پاسخگویان مدیر بر حسب بومی و غیر بومی بودن..... ۴۰
- جدول (۴-۴): توزیع پاسخگویان مدیر بر حسب سابقه مدیریت..... ۴۰
- جدول (۵-۴): توزیع پاسخگویان مدیر بر حسب سابقه خدمت..... ۴۱
- جدول (۶-۴): توزیع پاسخگویان مدیر بر حسب جنسیت..... ۴۱
- جدول (۷-۴): توزیع پاسخگویان مدیران بر حسب رشته تخصصی..... ۴۲
- جدول (۸-۴) پاسخ های مدیران به سئوالات وضعیت کیفی درس تربیت بدنی..... ۴۳
- جدول (۹-۴) پاسخ های مدیران به سئوالات وضعیت کیفی درس تربیت بدنی..... ۵۲
- جدول (۱۰-۴) پاسخ های مدیران به سئوالات مربوط به اهمیت و جایگاه درس تربیت بدنی..... ۵۸
- جدول (۱۱-۴): پاسخ مدیران به سئوالات مربوط به وضعیت کمی درس تربیت بدنی..... ۶۶
- جدول (۱۲-۴) توزیع معلمان تربیت بدنی بر حسب بومی و غیر بومی بودن..... ۷۱
- جدول (۱۳-۴): توزیع معلمان تربیت بدنی بر حسب رشته تحصیلی..... ۷۱
- جدول (۱۴-۴) توزیع معلمان تربیت بدنی بر حسب مدرک تحصیلی..... ۷۲
- جدول (۱۵-۴) توزیع معلمان تربیت بدنی بر حسب سابقه خدمت..... ۷۲
- جدول (۱۶-۴) توزیع معلمان تربیت بدنی بر حسب نوع استخدام..... ۷۳
- جدول (۱۷-۴) توزیع معلمان تربیت بدنی بر حسب جنسیت..... ۷۳
- جدول (۱۸-۴) جدول فراوانی و درصد پاسخ های معلمان به سئوالات مربوط به وضعیت کیفی درس تربیت بدنی..... ۷۴
- جدول (۱۹-۴) پاسخهای معلمان به سئوالات مربوط به وضعیت کمی درس تربیت بدنی..... ۸۳
- جدول (۲۰-۴) پاسخ های معلمان به سئوالات مربوط به اهمیت و جایگاه درس تربیت بدنی..... ۸۹
- جدول (۲۱-۴): جدول فراوانی و درصد پاسخ معلمان به سئوالات مربوط به همکاری مسئولان..... ۹۷
- جدول (۲۲-۴) توزیع دانش آموزان بر حسب مشخصات فردی..... ۱۰۲
- جدول (۲۳-۴) توزیع دانش آموزان بر حسب مقطع تحصیلی..... ۱۰۲
- جدول (۲۴-۴) توزیع پاسخ های دانش آموزان بر حسب تقویت ویژگی های جسمانی..... ۱۰۳
- جدول (۲۵-۴) نتایج آزمون کلموگورف - اسمیرنف در خصوص نرمال بودن داده ها..... ۱۱۸

- جدول (۴-۲۶) نظرات دانش آموزان در مورد وضعیت کیفی اجرای درس تربیت بدنی ۱۱۹
- جدول (۴-۲۷) اختلاف میان میانگین نظرات معلمان ۱۲۰
- جدول (۴-۲۸) نظرات مدیران در باره وضعیت کیفی اجرای درس تربیت بدنی..... ۱۲۱
- جدول (۴-۲۹) نظرات دانش آموزان بر حسب شهری و روستایی ۱۲۲
- جدول (۴-۳۰) نظرات دانش آموزان بر حسب پایه تحصیلی ۱۲۳
- جدول (۴-۳۱) نظرات دانش آموزان بر حسب سن ۱۲۴
- جدول (۴-۳۲) رابطه میان سن معلمان و نظرات آنها ۱۲۵
- جدول (۴-۳۳) رابطه بین سن مدیران با نظرات آنها ۱۲۶

فهرست نمودار ها :

- نمودار (۴-۸-۱) درصد پاسخ مدیران مدیران بر حسب تقویت ویژگی های اخلاقی دانش آموزان..... ۴۴
- نمودار(۴-۸-۲) درصد پاسخ های مدیران بر حسب تقویت ویژگی جسمانی..... ۴۵
- نمودار(۴-۸-۳)درصد پاسخ های مدیران بر حسب تقویت ویژگی ذهنی دانش آموزان ۴۶
- نمودار(۴-۸-۴) درصد پاسخ های مدیران بر حسب تقویت مهارت های حرکتی و ورزشی دانش آموزان ۴۷
- نمودار(۴-۸-۵) درصد پاسخ های مدیران بر حسب تقویت ویژگی ذهنی عاطفی دانش آموزان ۴۸
- نمودار (۴-۸-۶) درصد پاسخ های مدیران بر حسب تقویت مهارت های اجتماعی دانش آموزان..... ۴۹
- نمودار (۴-۸-۷) درصد پاسخ های مدیران بر حسب تقویت یادگیری سایر زمینه های درسی دانش آموزان.. ۵۰
- نمودار (۴-۸-۸) درصد پاسخ های مدیران بر حسب استفاده معلم تربیت بدنی از طرح درس..... ۵۱
- نمودار (۴-۹-۱) درصد پاسخ های مدیران بر حسب کافی بودن ساعات کنونی درس تربیت بدنی ۵۳
- نمودار (۴-۹-۲)درصد پاسخ های مدیران بر حسب فضا و امکانات (وسعت زمین ورزش)مدرسه ۵۴
- نمودار (۴-۹-۳)درصد پاسخ های مدیران بر حسب کافی بودن وسایل و لوازم مدرسه..... ۵۵
- نمودار (۴-۹-۴) درصد پاسخ های مدیران بر حسب لوازم کمک های اولیه و بهداشتی ۵۶
- نمودار (۴-۹-۵) درصد پاسخ های مدیران بر حسب موجود بودن مکان های ورزشی مطلوب ۵۷
- نمودار (۴-۱۰-۱) درصد پاسخ های مدیران بر حسب علاقمندی به درس تربیت بدنی ۵۹
- نمودار (۴-۱۰-۲) درصد پاسخ های مدیران بر حسب پر کردن اوقات فراغت خود با ورزش و تربیت بدنی. ۶۰
- نمودار (۴-۱۰-۳) درصد پاسخ های مدیران بر حسب علاقه و رغبت والدین ۶۱
- نمودار (۴-۱۰-۴) درصد پاسخ های مدیران بر حسب تاثیر مثبت ورزش در سلامتی دانش آموزان ۶۲
- نمودار (۴-۱۰-۵) درصد پاسخ های مدیران بر حسب اهمیت قائل بودن به دانش آموزان ورزشکار..... ۶۳
- نمودار (۴-۱۰-۶)درصد پاسخ های مدیران بر حسب حضور منظم معلم تربیت بدنی با لباس ورزشی ۶۴
- نمودار (۴-۱۰-۷)درصد پاسخ های مدیران بر حسب نیاز به کتب و جزوات ورزشی..... ۶۵
- نمودار (۴-۱۱-۱) درصد پاسخ های مدیران بر حسب همکاری رئیس آموزش ۶۷
- نمودار (۴-۱۱-۲)درصد پاسخ های مدیران بر حسب همکاری مسئول تربیت بدنی آموزشگاه ها ۶۸
- نمودار (۴-۱۱-۳) درصد پاسخ های مدیران بر حسب بازدید و ارزیابی مسئول تربیت بدنی آموزشگاه ها..... ۶۹
- نمودار (۴-۱۱-۴)درصد پاسخ های مدیران بر حسب همکاری با معلم تربیت بدنی ۷۰
- نمودار (۴-۱۸-۱) درصد پاسخ های معلمان بر حسب تقویت ویژگی های اخلاقی دانش آموزان ۷۵
- نمودار (۴-۱۸-۲) درصد پاسخ های معلمان بر حسب تقویت ویژگی های جسمانی دانش آموزان..... ۷۶

- نمودار(۴-۱۸-۳) درصد پاسخهای معلمان بر حسب تقویت ویژگیهای ذهنی دانش آموزان۷۷
- نمودار (۴-۱۸-۴): درصد پاسخهای معلمان بر حسب تقویت مهارتهای حرکتی و ورزشی دانش آموزان.....۷۸
- نمودار (۴-۱۸-۵) درصد پاسخهای معلمان بر حسب تقویت ویژگیهای احساسی عاطفی دانش آموزان.....۷۹
- نمودار (۴-۱۸-۶) درصد پاسخهای معلمان بر حسب تقویت مهارتهای اجتماعی دانش آموزان.....۸۰
- نمودار(۴-۱۸-۷) درصد پاسخهای معلمان بر حسب تقویت یادگیری سایر زمینه های درسی دانش آموزان...۸۱
- نمودار (۴-۱۸-۸):درصد پاسخهای معلمان بر حسب استفاده معلم تربیت بدنی از طرح درس..... ۸۲
- نمودار(۴-۱۹-۱)درصد پاسخ های معلمان بر حسب کافی بودن ساعات کنونی درس تربیت بدنی.....۸۴
- نمودار(۴-۱۹-۲)درصد پاسخهای معلمان بر حسب فضا و امکانات (وسعت زمین ورزش)مدرسه.....۸۵
- نمودار(۴-۱۹-۳)درصد معلمان بر حسب کافی بودن وسایل و لوازم مدرسه ۸۶
- نمودار(۴-۱۹-۴)درصد پاسخهای معلمان بر حسب لوازم کمکهای اولیه و بهداشتی ۸۷
- نمودار(۴-۱۹-۵) درصد پاسخهای معلمان بر حسب موجود بودن مکانهای ورزشی مطلوب.....۸۸
- نمودار (۴-۲۰-۱) درصد پاسخهای معلمان بر حسب علاقمندی به درس تربیت بدنی ۹۰
- نمودار(۴-۲۰-۲) درصد پاسخ های معلمان بر حسب پر کردن اوقات فراغت خود با ورزش.....۹۱
- نمودار (۴-۲۰-۳)درصد پاسخهای معلمان بر حسب علاقه و رغبت والدین به شرکت فعال دانش آموزان به تربیت بدنی..... ۹۲
- نمودار (۴-۲۰-۴) درصد پاسخهای معلمان بر حسب تاثیر مثبت ورزش در سلامتی دانش آموزان ۹۳
- نمودار(۴-۲۰-۵) درصد پاسخهای معلمان بر حسب اهمیت و امتیاز قائل بودن به دانش آموزان ورزشکار...۹۴
- نمودار (۴-۲۰-۶) درصد پاسخهای معلمان بر حسب حضور منظم معلم تربیت بدنی با لباس ورزشی۹۵
- نمودار (۴-۲۰-۷):درصد پاسخهای معلمان بر حسب نیاز به کتب و جزوات ورزشی برای پیشبرد اهداف تربیت بدنی.....۹۶
- نمودار (۴-۲۱-۱) درصد پاسخهای معلمان بر حسب همکاری رئیس آموزش و پرورش استان.....۹۸
- نمودار (۴-۲۱-۲) درصد پاسخهای معلمان بر حسب همکاری مسئول تربیت بدنی آموزشگاهها۹۹
- نمودار(۴-۲۱-۳) درصد پاسخهای معلمان بر حسب بازدید و ارزیابی مسئول تربیت بدنی آموزشگاهها.....۱۰۰
- نمودار (۴-۲۱-۴) درصد پاسخهای معلمان بر حسب همکاری با معلم تربیت بدنی ۱۰۱
- نمودار (۴-۲۴-۱) توزیع درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب تقویت ویژگیهای جسمانی۱۰۳
- نمودار (۴-۲۴-۲) توزیع درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب تقویت مهارتهای حرکتی و ورزش. ۱۰۴
- نمودار(۴-۲۴-۳) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب تقویت ویژگی احساسی و عاطفی ۱۰۵

- نمودار (۴-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب تقویت مهارت های اجتماعی.....۱۰۶
- نمودار (۵-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب تقویت مهارت های حرکتی ورزشی۱۰۷
- نمودار (۶-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب کفایت ساعت درس تربیت بدنی.....۱۰۸
- نمودار (۷-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب مناسب بودن زمین ورزشی مدرسه.....۱۰۹
- نمودار (۸-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب کفایت وسایل و لوازم ورزشی.....۱۱۰
- نمودار (۹-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب وجود لوازم بهداشتی و کمک های اولیه۱۱۱
- نمودار (۱۰-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب وجود مکان های ورزشی مطلوب.....۱۱۲
- نمودار (۱۱-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب علاقه مندی به درس تربیت بدنی.....۱۱۳
- نمودار (۱۲-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب میزان پر کردن اوقات فراغت با ورزش و تربیت بدنی.....۱۱۴
- نمودار (۱۳-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب میزان توجه به درس تربیت بدنی.....۱۱۵
- نمودار (۱۴-۲۴-۴) درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب میزان موافقت با عملکرد معلم۱۱۶
- نمودار (۱۵-۲۴-۴): درصد پاسخ های دانش آموزان بر حسب میزان موافقت با عملکرد مدیر مدرسه.....۱۱۷

فهرست پیوست ها :

عنوان.....صفحه

پیوست شماره ۱..... ۱۴۱

پیوست شماره (۲)..... ۱۴۴

پیوست شماره (۳)..... ۱۴۷

تربیت بدنی و ورزش اجزاء لاینفک تعلیم و تربیت و وسیله ای برای رسیدن به سلامت روحی نسل جوان است. نباید چنین تصور شود که تربیت بدنی امری بی ارزش و تفننی است و صرفاً موجبات سرگرمی و مشغولیت کودکان و جوانان را فراهم می سازد؛ بر عکس باید آن را جزء مهمی از فعالیت های زندگی به شمار آورد. مفاهیمی مانند: تندرستی، بهداشت، رشد فردی و اجتماعی و سلامت روحی ارتباط نزدیکی به تربیت بدنی و ورزش دارد.

در آموزش و پرورش، هدف رشد ابعاد گوناگون شخصیت کودکان و نوجوانان در همه جنبه های جسمانی، ذهنی، روانی، اجتماعی و معنوی است. در این مجموعه ضروری رشد جسمانی به عنوان بخشی از فرایند آموزش و پرورش مورد تاکید است، زیرا یک برنامه صحیح و جامع تربیت بدنی می تواند همپای دیگر برنامه های آموزشی، در طول سالهای تحصیلی دانش آموزان و حتی در دوران بزرگسالی بر سلامت جسم و روان بیفزاید و از بسیاری از نارسائیهها و اختلالات به موقع پیشگیری نماید (۱۳).

تربیت بدنی یکی از دروس مهم و پایه در سیستم آموزش و پرورش است که در کلیه نظامهای آموزش جهان از جایگاه ویژه ای برخوردار می باشد که به پرورش تمام ابعاد وجودی دانش آموزان توجه دارد و چنانکه برنامه های آن در سطح مطلوب و علمی صحیح اجرا شود تاثیر چشمگیری در پرورش استعدادهای جسمی و روحی دانش آموزان خواهد داشت.

درس تربیت بدنی به رشد و تقویت قوای جسمانی، آماده شدن برای فعالیت های دفاعی، حفظ سلامتی و تعمیم بهداشت و نیل به موفقیت وظایف شغلی و حرفه ای کمک می کند. چرا که به تربیت بدنی و تقویت ابعاد اخلاقی و اعتقادی، جسمانی، عقلانی، ادراکی، مهارتی، عاطفی و اجتماعی دانش آموزان می پردازد و نقش مهمی در تربیت جسم افراد دارد.

تحقیقات مرتبط بسیاری در این زمینه انجام شده است و یافته ها دال بر این موضوع است که اجرای درس تربیت بدنی و ورزش در مدارس، با مشکلات زیادی از جمله: نبود برنامه

¹ Physical Education and sport

ریزی صحیح و یکسان در مدارس، نبود امکانات لازم اعم از فضا، وسایل و تاسیسات ورزشی، کمبود نیروی کارآمد و متخصص و مواجه بوده است مروری بر این تحقیقات نشان می دهد که نه تنها اقدامات کافی در جهت برنامه ریزی درس تربیت بدنی و ورزش در تعمیم و توسعه فضاها و امکانات ورزشی مدارس نشده است بلکه عدم برنامه ریزی مطلوب و عدم استفاده بهینه از امکانات و تجهیزات موجود، دستیابی به اهداف آرمانی تربیت بدنی را مشکل تر کرده است و به دنبال آن مشکلات اقتصادی و نبود فرهنگ و شناخت کافی از تربیت بدنی و ورزش نیز مزید بر علت شده است . بدون شک اجرای هر برنامه نیاز به وسایل، ابزار و نیروی متخصص دارد و برنامه های تربیت بدنی از قاعده مثنی نیست. با توجه به اصل انتظار پیشرفت برنامه های تربیت بدنی با حداقل امکانات و نیروی متخصص، انتظار بیهوده و غیر منطقی است . از این رو تاثیر وسایل و ابزارهای برنامه ریزی آموزش در کیفیت برون داد غیر قابل انکار است (۱۱).

بنابراین وجود امکانات و تجهیزات لازم در مدارس مختلف کشور یکی از عوامل موثر در غنی سازی پیشرفت و گسترش تربیت بدنی و ورزش می باشد . اگر کمبودها در زمینه امکانات آموزشی و ورزشی مدارس رفع نشود و امکانات بیشتری بین مدارس به طور عادلانه توزیع نشود موجب افت برنامه های آموزش و پژوهشی خواهد شد .

بیان مسئله

تعلیم و تربیت صحیح و کارآمد از ارکان مهم و اساسی رشد و شکوفایی نیروها و استعدادهای بالقوه تک تک افراد و بر ای رشد و پیشرفت همه جانبه ،در راه رسیدن به کمال مطلوب است ، در این راه تربیت بدنی به عنوان یکی از جنبشهای نظام تعلیم و تربیت و بعنوان عامل پیشگیری و درمان بسیاری از بیماریهای جسمی و روانی و نیز بعنوان یکی از دروس مهم در حوزه آموزش و پرورش در کلیه نظامهای آموزش و پرورش جهان از اهمیت خاصی برخوردار می باشد . چنانکه برنامه های آن به طور صحیح و علمی اجرا شوند ، تاثیر چشمگیر در پرورش استعدادهای افراد خواهد داشت . یکی از ابزارهای مهم و تاثیر گذار در امر برنامه ریزی، داشتن اطلاعات دقیق و همه جانبه از محیط و شرایط خاص و عام سازمانی

می باشد که دستیابی به هدف را مسیر می سازد که در این راستا کشف مشکلات و موانع موجود و ارائه راه حل های منطقی، تحقیقات وسیع و همه جانبه ای را می طلبد که انجام این تحقیقات مهم نیازمند ترویج فرهنگ تحقیق، تشویق و هدایت محققان است. لذا با این رویکرد در تحقیق حاضر وضعیت اجرای درس تربیت بدنی از جنبه های کیفی و کمی و بدلیل شرایط بومی محلی منطقه و ویژگیهای فرهنگی آن و عدم انجام تحقیقات قبلی در منطقه و کسب اطلاعات دقیق در خصوص اهمیت و جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس، از دیدگاه مدیران، معلمان و دانش آموزان که موثرترین و مطلع ترین عوامل یا مسائل و مشکلات اند، مورد بررسی قرار می دهد تا با استفاده از نقطه نظرات متفاوت و مشترک آنها، پیش بینیهای لازم و طرح های ضروری پیشنهاد گردد و سایر مواردی که موجب شد محقق را به سمت و سوی انجام این امر مهم هدایت نماید عبارتند از:

ضعف کارایی فارغ التحصیلان مدارس جهت جذب در امور صنعتی، اقتصادی، خدماتی و سایر موارد.

-نتایج ضعیفی که از اجرای درس ضعیف تربیت بدنی در مدارس راهنمایی پسرانه استان کهگیلویه و بویراحمد بدست می آید.

تجربیات خود محقق که چندین سال به عنوان دبیر تربیت بدنی در منطقه حضور داشته و مشاهدات محقق موجب شد تا اقدام به طراحی چنین طرحی نماید تا به سوالاتی که در ذهن ایشان مطرح بوده است پاسخ دقیق علمی بیابد. لذا در این راستا در تحقیق حاضر: شیوه های افزایش-گرایش دانش آموزان به درس تربیت بدنی و ارتقای کیفی ساعت درسی تربیت بدنی در مدارس راهنمایی پسرانه استان کهگیلویه و بویراحمد از دیدگاه مدیران، دبیران تربیت بدنی و دانش آموزان مورد بررسی قرار خواهد گرفت تا به سوالات زیر پاسخ داده شود:

دیدگاه مدیران، معلمان تربیت بدنی و دانش آموزان، در باره وضعیت کیفی درسی درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی پسرانه استان کهگیلویه و بویراحمد چگونه است؟

آیا مدیران و معلمان تربیت بدنی بومی نسبت به مدیران و معلمان تربیت بدنی غیر بومی، به جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس اهمیت و ارزش بیشتری قائل هستند؟

آیا معلمان دارای مدرک رشته تربیت بدنی نسبت به معلمان سایر رشته ها به درس تربیت بدنی اهمیت بیشتری می دهند؟

ضرورت و اهمیت تحقیق

برای آگاهی و استفاده بیشتر از روشهای علمی برنامه ریزی درسی و آموزشی ، به ویژه تعیین عواملی که بتوان از طریق آنها با مشکلات و موانع آموزشی مقابله کرد، لازم است نسبت به نحوه اجرای درس تربیت بدنی و اهداف آن تجدید نظر کرده و پس از مشخص شدن جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس، نسبت به رفع نواقص و کمبودهای اجرایی آن اقدام نمود. یکی از اهداف عمده آموزش تربیت بدنی در مدارس آشنایی افراد با فواید فعالیت های جسمانی، روشهای صحیح اجرای حرکات و مضرات عدم تحرک می باشد. بنابراین با توجه به فعالیت های تربیت بدنی از سنین پائین تر علاوه بر تقویت روحیه و سلامت جسمانی دانش آموزان می تواند موجب گسترش فرهنگ ورزش در جامعه، در دوره های بعدی زندگی افراد شود. و همچنین بر اساس نتایج سایر یافته های علمی پیشرفت در حیطه حرکتی، امکان رشد سریعتر افراد را در سایر حیطه ها از جمله شناختی و عاطفی تعلیم و تربیت میسر می سازد. عدم آگاهی والدین و دانش آموزان و بعضا اطلاعات نادرست راجع به برنامه تربیت بدنی در مدارس موجب کم اهمیتی و کم توجهی والدین نسبت به درس تربیت بدنی در مدارس گردیده است. بدیهی است که والدین به عنوان تربیت کنندگان اصلی فرزندان در یک خانواده به حساب می آیند، تصمیم گیری و نظرات آنها در رابطه با فعالیت های درسی و تربیتی فرزندان تاثیر بسزایی در شکل گیری شخصیت و افکار آنها نسبت به مسایل آموزشی آنها خواهد داشت. از طرف دیگر مدرسه به عنوان خانه دوم دانش آموزان محسوب می شود و این مدیران هستند که با تاثیر مدیریتی خود در اجرای صحیح برنامه درس تربیت بدنی در مدارس یک بستر مناسب را برای فعالیت های آموزشی تربیت بدنی توسط معلمان که بصورت مستقیم در این زمینه با دانش آموزان تعامل دارند فراهم کنند. لذا جهت بررسی عمیق و دقیق این موضوع و به دلیل ویژگیهای بومی و محلی استان کهگیلویه و بویراحمد و تلفیق نظرات مختلف جهت کسب اطلاعات بیشتر از وضعیت اجرای درس تربیت بدنی در مدارس و بررسی نقاط قوت و ضعف و جایگاه تربیت بدنی ، به مدیران ، معلمان تربیت بدنی، مسئولان

تربیت بدنی و جهت آگاهی کامل والدین از چگونگی اجرای درس تربیت بدنی، ضرورت انجام این گونه تحقیقات بیش از پیش مطرح و احساس می شود و لازمه برنامه ریزی، شناسایی وضعیت موجود درس تربیت بدنی و مقایسه دیدگاههای تحت بررسی می باشد که این فرایند می تواند یک دیدگاه جامعی را ارائه نماید .

به دلیل نقش اساسی در تحقق اهداف آموزش و پرورش، تربیت بدنی تنها برنامه ضروری است که باید به صورت آموزشی در دوره های تحصیلی به طور مستمر ادامه داشته باشد .

یکی از عوامل مهم در اجرای بهینه برنامه های تربیت بدنی، معلمان تربیت بدنی و ورزش هستند که تمایلات، احساسات، انگیزه ها، صفات و ویژگی های مثبتی داشته باشند . معلمان تربیت بدنی اگر دانش، مهارت و آمادگی جسمانی مطلوبی نداشته باشند، قادر نخواهند بود دانش آموزان را در فعالیت های ورزشی برانگیزانند. ضرورت وجود معلمان متخصص به عنوان مهمترین عامل در بهبود کیفیت ارائه برنامه های ورزشی، در بسیاری از تحقیقات تأیید شده است. با توجه به پیشرفت سریع علوم ورزشی، روشهای تدریس آن نیز به سرعت دستخوش تغییر و تحول می شود و لازم است برای همسویی معلمان تربیت بدنی با تغییرات و پیشرفتهای مذکور، گام هایی در جهت ارتقای دانش و کارایی آنها برداشته شود.

اهداف تحقیق

(الف) اهداف کلی : شیوه های افزایش گرایش دانش آموزان به درس تربیت بدنی و ارتقای کیفی ساعت درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی پسرانه استان کهگیلویه و بویراحمد .

(ب) اهداف اختصاصی:

۱- مقایسه و بررسی بین نظرات دانش آموزان در خصوص وضعیت کیفی اجرای درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی پسرانه استان کهگیلویه و بویراحمد.

۲- مقایسه و بررسی بین نظرات معلمان نسبت به اهمیت و جایگاه درس تربیت بدنی در مدارس راهنمایی پسرانه استان کهگیلویه و بویراحمد.